

OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/1874,

6. november 2019,

Hiina Rahvavabariigi pädevate asutuste adekvaatsuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ

(teatavaks tehtud numbri C(2019) 7854 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 47 lõike 3 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohaselt võivad liikmesriigid lubada anda nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente ja asjaomaste audititega seotud kontrolli- või uurimisaruanneid üle kolmanda riigi pädevatele asutustele üksnes juhul, kui kõnealused asutused täidavad nõudeid, mille komisjon on tunnistanud adekvaatseks, ning kui kõnealused asutused ja asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on kokku leppinud vastastikkusel põhinevas töökorralduses. Liikmesriigid on kohustusliku auditi valdkonnas üha rohkem huvitatud koostöö edasiarendamisest Hiina Rahvavabariigi pädevate asutustega. Seda huvi silmas pidades on vaja kindlaks määrata, kas Hiina Rahvavabariigi pädevad asutused täidavad koostöö seisukohast adekvaatseid nõudeid.
- (2) Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 3 kohases otsuses adekvaatsuse kohta ei käsitleta muid vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite ja muude dokumentide ning kontrolli- või uurimisaruannete üleandmisele kehtivaid erinõudeid, nagu direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punktis d sätestatud pädevate asutuste vahel kokku lepitud vastastikkusel põhinev töökorraldus või kõnealuse direktiivi artikli 47 lõike 1 punktis e sätestatud isikuandmete edastamise nõuded.
- (3) Koostöö seoses vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide ning kontrolli- või uurimisaruannete üleandmisega kolmanda riigi pädevale asutusele on sõltumatu avaliku järelevalve tegemisel avaliku huvi seisukohalt väga oluline. Sellest lähtuvalt peaksid liikmesriikide pädevad asutused direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 2 osutatud töökorralduse raames tagama, et Hiina Rahvavabariigi pädevad asutused kasutavad kõiki neile nimetatud direktiivi artikli 47 lõike 1 kohaselt üle antud dokumente ainult selleks, et täita oma audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve, välise kvaliteeditagamise ning uurimise ülesandeid.
- (4) Kontrolltoimingute või uurimise läbiviimise korral on vannutatud audiitoritel ja audiitorühingutel lubatud anda Hiina Rahvavabariigi pädevatele asutustele juurdepääs auditi tööpaberitele või muudele dokumentidele või need Hiina Rahvavabariigi pädevatele asutustele üle anda ainult direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 47 ja käesolevas otsuses sätestatud tingimustel.

⁽¹⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

- (5) Ilma et see piiraks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 4 kohaldamist, peaksid liikmesriigid tagama, et nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute ning Hiina Rahvavabariigi pädevate asutuste vaheline koostöö seoses audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise ja uurimisega toimub asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste kaudu.
- (6) Kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punktiga d sõltub liikmesriikide võimalus lubada nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide ja kontrolli- või uurimisaruannete üleandmist Hiina Rahvavabariigi pädevatele asutustele sellest, kas pädevad asutused on kokku leppinud vastastikkusel põhineva töökorralduse.
- (7) Liikmesriigid peaksid tagama, et nende pädevate asutuste ja Hiina Rahvavabariigi pädevate asutuste vaheline töökorraldus lepikse kokku vastastikkuse põhimõtte alusel ning et see vastab direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõigete 1 ja 2 tingimustele, sealhulgas auditeeritud üksuste või neid üksuseid auditeerivate vannutatud audiitorite või audiitorühingutega seotud dokumentides sisalduvate mis tahes ametisaladuste ja ärihuvide (sealhulgas tööstus- ja intellektuaalomand) kaitse.
- (8) Kui vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide ja kontrolli- või uurimisaruannete üleandmine Hiina Rahvavabariigi pädevatele asutustele hõlmab isikuandmete edastamist, on see seaduslik ainult juhul, kui see vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 ⁽²⁾ sätestatud andmete rahvusvahelise edastamise nõuetele. Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti e kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et isikuandmete edastamine nende pädevate asutuste ja Hiina Rahvavabariigi pädevate asutuste vahel oleks kooskõlas kõigi kohaldatavate andmekaitsepõhimõtete ja eeskirjadega, eelkõige määruse (EL) 2016/679 V peatüki sätetega. Liikmesriigid peaksid tagama, et isikuandmete edastamiseks on ette nähtud asjakohased kaitsemeetmed vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 46. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et Hiina Rahvavabariigi pädevad asutused ei avalikustaks üleantud dokumentides sisalduvaid isikuandmeid ilma asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste eelneva nõusolekuta.
- (9) Hiina Rahvavabariigi rahandusministeerium ja väärtpaberite reguleerimisasutus (Securities Regulatory Commission, CSRC) on kaks avaliku järelevalve organit, kes on pädevad uurima audiitoreid ja audiitorühinguid vastavalt Hiina Rahvavabariigi raamatupidamiseseadusele, avaliku sektori sertifitseeritud raamatupidajate seadusele ja väärtpaberiseadusele. Rahandusministeerium vastutab järgmise eest: raamatupidamisettevõtetele tegevuslubade väljastamine, raamatupidamiseeskirjade jõustamine, auditistandardite kehtestamine, raamatupidamisettevõtete ja sertifitseeritud avaliku sektori raamatupidajate kontroll ja uurimine ning sertifitseeritud riiklike raamatupidajate kutseala järelevalvet käsitlevate reguleerivate koostöölepingute sõlmimine. CSRC vastutab riiginõukogu egiidi all väärtpaberituru järelevalve ja väärtpaberiseaduse jõustamise eest. Tal on õigus kontrollida Shanghai ja Shenzheni börsil noteeritud äriühinguid ja raamatupidamisettevõtteid, mis neid börsil noteeritud äriühinguid auditeerivad. CSRC vastutab nendel börsidel emiteeritud väärtpaberite järelevalve ja haldamise eest. Järelevalveülesannete raames vastutab CSRC väärtpaberi- ja futuurisektori rahvusvahelise koostöö eest. CSRC-l on õigus leppida teiste jurisdiktsioonide vastavate asutustega kokku järelevalvealane koostöömehhanism väärtpaberiturgude piiriülese järelevalve, sealhulgas auditiküsimustes tehtava koostöö eesmärgil.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (10) Nii rahandusministeerium kui ka CSRC on kaasatud auditi tööpaberite üleandmist käsitlevate tulevaste kahepoolsete lepingute allkirjastamisse. Rahandusministeerium võtab juhtrolli liikmesriikidega lepingute sõlmimisel ja otsustab CSRC osalemise üle läbirääkimistel ning lepingute sõlmimisel sõltuvalt lepingute rakendusala ja sisust. Rahandusministeeriumi ja CSRC senistel ja endistel töötajatel on kohustus hoida riigi-, äri- ja ametisalaadust, mis on omandatud järelevalve käigus, ning mitte kasutada seda teavet küsimustes, mis ei ole asjaga seotud.
- (11) Vastavalt Hiina Rahvabariigi õigusnormidele võivad rahandusministeerium ja CSRC anda liikmesriikide pädevatele asutustele üle dokumendid, mis on samaväärsed direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 1 osutatud dokumentidega ning mis on seotud uurimisega, mida ta võib selliste audiitorite ja audiitorühingute suhtes teha.
- (12) Selle põhjal, võttes arvesse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 ⁽³⁾ artikli 30 lõike 7 punktis c osutatud Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee tehnilist nõuannet, täidavad rahandusministeerium ja CSRC nõudeid, mis tuleks tunnistada adekvaatseteks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel.
- (13) Käesolev otsus ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 25 lõikes 4 osutatud koostöölepinguid.
- (14) Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 3 esimese lõigu kohane mis tahes järeldus kolmanda riigi pädevate asutuste täidetud nõuete adekvaatsuse kohta ei mõjuta ühtki otsust, mille komisjon võib vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 46 lõikele 2 vastu võtta kõnealuse kolmanda riigi audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide samaväärsuse kohta.
- (15) Käesoleva otsuse eesmärk on lihtsustada tõhusat koostööd liikmesriikide ja Hiina Rahvabariigi pädevate asutuste vahel. Selle eesmärk on võimaldada nimetatud asutustel täita oma avaliku järelevalve, välise kvaliteeditagamise ja uurimise ülesandeid ning samas kaitsta asjaomaste poolte õigusi. Kui pädev asutus otsustab sõlmida Hiina Rahvabariigi pädevate asutustega vastastikkuse põhimõtte alusel töökorra, mis võimaldab anda üle vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevaid auditi tööpabereid ja muid dokumente ning kontrolli- või uurimisarundeid, on asjaomane liikmesriik kohustatud saatma komisjonile kõnealuste asutustega kokku lepitud vastastikkusel põhineva töökorralduse, et komisjon saaks hinnata, kas koostöö on kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikliga 47.
- (16) Liikmesriikide pädevate asutuste ja Hiina Rahvabariigi pädevate asutuste tehtava auditijärelevalvealase koostöö lõppeesmärk on saavutada vastastikune usaldus üksteise järelevalvesüsteemide vastu ja edendada auditikvaliteedi lähenemist. Selline vastastikune usaldus ja suurem lähenemine põhineksid liidu ja Hiina Rahvabariigi auditijärelevalvesüsteemide samaväärsusel. Selle tulemusena tuleks vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente ja kontrolli- või uurimisarundeid tulevikus üle anda ainult erandjuhul.
- (17) Käesolev otsus kajastab liikmesriikide kasvavat huvi arendada edasi koostööd Hiina Rahvabariigi pädevate asutustega kohustusliku auditi valdkonnas, et lihtsustada liidu üksuste juurdepääsu Hiina Rahvabariigi kapitaliturule ning ergutada selliste äriühingute tegevust liikmesriikide kapitaliturgudel, kelle registrijärgne asukoht on Hiina Rahvabariigis.
- (18) Kuna järelevalvealases koostöös Hiina Rahvabariigi pädevate asutustega ei ole praegu praktilisi kogemusi, tuleks käesolevat otsust kohaldada piiratud aja jooksul.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 537/2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ (ELT L 158, 27.5.2014, lk 77).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtipaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

- (19) Vaatamata ajapiirangule jälgib komisjon korrapäraselt turu arengut, järelevalve- ja õigusraamistike arengut ning järelevalvealase koostöö tõhusust, võttes arvesse järelevalvealase koostöö käigus saadud kogemusi ja toetudes ka liikmesriikide panusele. Eelkõige võib komisjon käesoleva otsuse spetsiaalselt läbi vaadata ükskõik millal enne selle kehtivusaja lõppu, kui oluliste suundumuste tõttu on vaja käesoleva otsusega antud adekvaatsustunnistust uuesti hinnata. Selline uuesti hindamine võib viia käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamiseni.
- (20) Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 20. mail 2019.
- (21) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 48 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Hiina Rahvavabariigi rahandusministeerium ja väärtpaberite reguleerimisasutus (CSRC) vastavad nõuetele, mida käsitatakse auditi tööpaberite või muude dokumentide ja kontrolli- või uurimisaruannete direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohasel üleandmisel direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c tähenduses adekvaatsena.

Artikkel 2

Liikmesriigid tagavad, et kui vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid on üksnes sellise vannutatud audiitori või audiitorühingu käes, kes on registreeritud mõnes muus liikmesriigis kui grupi audiitor, mille registreerimisliikmesriigi pädev asutus on saanud dokumentide üleandmise taotluse artiklis 1 osutatud asutuselt, antakse kõnealused dokumendid neid taotlenud pädevale asutusele üle ainult juhul, kui esimese liikmesriigi pädev asutus on andnud üleandmiseks selgesõnalise nõusoleku.

Artikkel 3

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 15. novembrist 2019 kuni 14. novembrini 2024.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 6. november 2019

Komisjoni nimel
Valdis DOMBROVSKIS
Asepresident
